

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК L Ч. 86. Джерзі Сіті, Н. Дж., п'ятниця, 17-го квітня 1942.

No. 86. Jersey City, N. J., Friday, April 17, 1942.

VOL. L

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТИ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Соуза: BErgen 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE

Американські Летуни, що є в Австралії, Бомбардували Через Два Дні Японські Кораблі й Летунські Поля в Манілі й на Филиппинських Островах з Таким Успіхом, Що Йому Подібного у Цій Війні Досі Ніхто не Осягнув

АМЕРИКА ЗДЕРЖУЄ КОРАБЛІ З ДОПОМОГОЮ ДЛЯ ФРАНЦІЇ

ВАШІНГТОН. — Першою офіційною реакцією американського уряду на події у Франції є рішення департаменту стейту здержати ці кораблі, що вже були наладовані та мали вести асний харчі, одіння й т. д. до Французької Північної Африки. Підсекретар стейту Сомнер Велес заявив, що цю допомогу здержано аж до того часу, поки цілком не в'ясниться, яку політику поведе тепер французький уряд, в якому є тепер Пер Ляваль, беззастережний прихильник співпраці з німцями. Як відомо, Франція добилася перед кількома тижнями того, що Америка згодилася вислати деяку допомогу до французьких колоній після заперень французького уряду, що Віші в нічому не допомагатиме німцям в Північній Африці. Велес відмовився відповісти на запит, чи американський амбасадор буде відкликаний з Віші. Поки що всі позначки вказують на те, що американський уряд не думає негайно зривати відносин з урядом Петена. Французький амбасадор Гастон Генрі-Гей зголосився на авдієнцію в департаменті стейту в найближчих днях. Сподіються, що він принесе відому ноту французького уряду, в якій відкидається висновок Америки в справі визнання Французької Рівникової Африки, що є під зверхністю „вільних французів“.

ВАШІНГТОН ЩЕРАЗ ОПРЕДІЛЮЄ ЗАВДАННЯ МЕКАРТУРА

ВАШІНГТОН. — Американський уряд вислав докладні директиви до Австралії, які ясно означають завдання та ролі ген. Догласа МекАртура. Це сталося після того, коли його речник заявив, що в тій справі існує велика конфузія та неясність поміж аліянтами. У Вашингтоні відбулося зібрання Тихо-Океанської Воєнної Ради, на якому й западо таке рішення. Президент Рузвельт ще давніше назначив МекАртура начальним вождем усіх сил на тому фронті, але це була лише загальна директива. Одобрення цього назначення Об'єднаними Державами було опізнене аж до тепер. Речники останнього зібрання, на якому був канадський прем'єр Макензі Кінг, заявили, що в цій справі не було жадних непорозумінь чи конфліктів поміж Об'єднаними Державами.

ДОСІ ЗГІНУЛО 2479 АМЕРИКАНЦІВ

ВАШІНГТОН. — З урядових джерел подають, що в теперішній війні згинуло на всіх фронтах 2479 американців. Труднощі зв'язків та комунікації унеможливають укомплектування цієї лісти. Досі невідомо, що сталося з 36 тисячами американських і филиппинських вояків, що були полонені в Батаані. У Вашингтоні думають, що багато з них дали є в гористих околицях півострова та ставили чинний опір японцям.

КОРЕГІДОР МОЖЕ ВДЕРЖАТИСЯ, КАЖЕ ГЕН. ВЕЙНРАЙТ

КОРЕГІДОР. — В денному приказі до своєї залоги ген. Джанатан Вейнрайт заявив, що твердиня може вдержатися, але кожний член залоги, як також і цивільні особи, мусять бути рішені боротися до кінця. З Батаану далі нема жадних вісток. Американська розвідка приносить, що японці пересувають свої війська з середини острова на побережжя в трюках, що означає, що можливо вони приготуються до удару на твердині, що лежать в Манільському Заліві.

ДАЕС ПРИГOTOВЛЯЄ ДАЛЬШЕ ПЕРЕСЛУХАННЯ БОМОНТ (Тексас)

БОМОНТ (Тексас). — Конгресмен Мартин Даес, голова комітету для розсліду не-американської діяльності, заявив, що він планує переслухання в Тексасі щонайменше 100 осіб, здебільша німецького, італійського, мексиканського, еспанського й японського походження, які добровільно згодилися дати зізнання про німецьку шпигунську систему в Америці. Зібраний матеріал, казав Даес, буде пересланий до департаменту справедливості для судових дохождень проти обвинувачених осіб. Досі згаданий департамент не взяв жадної рекомендації Даеса в цій справі.

ПРОФЕСОР ПЕРЕСТЕРІГАЄ АМЕРИКУ ПЕРЕД ПОРАЗКОЮ

НЬЮ ЙОРК. — Д-р Фостер Кенеді, професор Корнельського Університету, говорячи в одному з ньюйоркських шпиталів, сказав, що ці американці, що не вірять в напад Гітлера на Америку, є подібні до струсів, що ховають голову в пісок перед бурею. Такий напад є цілком можливим, якщо аліянти програють в Європі. Він звизав американців, щоб були твердими, вчилися воювати та вигравати війну дійсно, а не тільки в „часописних нагодовках“; звизав до твердої праці кожного громадянина на яким би то не було пості.

ВДАЛИЙ НАЛЕТ АМЕРИКАНСЬКИХ ЛІТАКІВ НА ФІЛІППІНСЬКІ БАЗИ

КВАТИРА ОБ'ЄДНАНИХ ДЕРЖАВ (Австралія). — Американські бомбовики, перелітаючи простір 4,000 миль, збомбардували японські бази та кораблі на Филиппинських Островах, затопили або ушкодили 8 японських кораблів і зістрілили п'ять ворожих літаків та поворнули ціло до Австралії, втративши тільки один літак. Цей перший великий налет доконав ген. Ролф Ройс, один з визначних американських летунів. Комунікат згадує, що американські летуни знищили тангари в Ніколас Філд, затопили тягаровий корабель в Батангас та три перевозові кораблі у пристані Себу, де на острові тої самої назви американські війська далі ставлять опір японцям. Крім того вони бомбардували та ушкодили кораблі в Давао. Цей вдалий рейд є доказом, що з Австралії буде можна бомбардувати також і Токіо та інші японські бази. Ген. Ройс, як подають комунікати, зголосився добровільно на команданта тої виправи й за геройський вчинок був відзначений ген. Бретом, головнокомандуючим летунськими силами на Пацифіку, в денному приказі до військ.

ПОМЕР ГЕН. ГЮ ДЖАНСОН

ВАШІНГТОН. — Дня 15 квітня ц. р. помер на западення легенів ген. Гю С. Джансон, відомий колюніст, письменник, адміністратор та ветеран американської армії з першої світової війни. В 1917 р. він кермував американською мобілізацією, в 1933 р. він був на чолі „Найри“, небто „Нешенел Індустріел Ріковері Акт“ аж поки Найвищий Суд не узнав „Найри“ неконституційною. В 1935 р. ген. Джансон був головою „Доблю-Пі-Ей“ в Нью Йорку. Відтак він стає колюністом, якого статті містили численні газети по цілій Америці. Його сильний, барвистий і гнучкий стиль зелнав йому мільони прихильників. Зразу він піддержував „Новий Розділ“ президента Рузвельта, але з часом обернувся в його завзятого противника, тому, що на його думку, ціла Адміністрація пішла надто на „ліво“. В 1936 р. він піддержував кандидатуру президента Рузвельта, але вже в 1940 р. він піддержував Вендела Вілького, який багато завдячує Джансонові за популяризацію свого імені серед американців. З весною 1941 р. йому відмовили відновлення його давнього становища в армії ізза фізичного недомогання. За останні чотири роки він часто критикував заграничну політику президента. Ген. Гю Джансон народився 5. серпня 1882 р. в Форт Скотт, Кан. У Вест Пойнт був товаришем ген. Вейнрайта. Підчас війни в 1917 році він співпрацював з Бернардом Бейроком, головою Воєнної Промислової Ради. За свою службу він дістав Медалю Визначної Служби. Був популярним та широко почитним колюністом в цілій Америці. При смерті мав 59 літ. Похоронений буде з військовими почестями на цвинтарі в Арлінгтоні.

БРИТІЙЦІ ЗНОВ БОМБАРДУЮТЬ НІМЦІВ

ЛОНДОН. — Бритійська повітряна сила знов виконала масові налети на Рурцину і скинула там сотки тон бомб. Також бритійці повторили бомбардування північної Франції, окупованої німцями. Вони завдали промисловим німецьким центрам великі шкоди. Та при тім сами втратили 11 бомбовиків. — З другого боку німці почали теж бомбардувати англійські міста. Вони знов налетіли на одне прибережне місто і скинули на нього чимало бомб. Шкоди в домах і вбитих значні, говорять англійські звідомлення.

СОВЕТИ ПРОДОВЖАЮТЬ ОФЕНЗИВУ

БЕРН. — На советських фронті відбуваються тяжкі бої, в яких раз одна, раз друга сторона переводить завзяті атаки. Советські війська виконали сильний напад на німецькі оборонні позиції біля Брянська і здобули чотири укріплені пункти. Також сильні наступи повели советські війська в околицях Харкова. На советських фронті тепер розмокла земля, і повзи не можуть розвинути якслід своєї діяльності. В кількох випадках советські відділи захопили новіські німецькі повзи, які внаслідок багна не могли навіть зрушити з місця.

ЯПОНСЬКІ БРАНЦІ. — Американські вояки взяли в боях на Филиппінах багато японських вояків у неволю. На світліні бачимо групу японських бранців, котрих американські вояки ведуть до головної квартири на допити. Їм зав'язано очі, щоб не могли оглядати нічого що дорозі.

ФРАНЦІЯ ПІД НАТИСКОМ ГІТЛЕРА

БЕРН. — В міжнародних колах говорять, що це Гітлер вимусив на Франції поворот Ляваля до влади тим, що після до окупованої частини Франції нові війська. Ті війська в останніх часах напливали до Франції в чимраз більшій кількості. Вони загрожали Франції цілковитою окупацією. Серед німецьких правлячих кол були два пляни відносно Франції: вілості її окупувати, або заставити тісно співпрацювати з німцями. Якщо Франція була відкинула Ляваля, будаб наступила цілковита окупація. В лондонських колах говорять, що висилка нових німецьких сил до Франції й перебрання над ними команди з боку німецького маршала Рунштедта стояло у зв'язку з скріпленням німецьких сил зі страху перед бритійсько-американською інвазією; проте ця друга можливість не виключала першої. Французькі газети тепер явно говорять, що не Петен, лише Ляваль буде керувати політикою Франції. Широкий загал прийняв ті зміни анатично. В Лондоні надіються, що Дарляйн, якого там теж не дуже люблять, не допустить до віддачі фльоти німцям. Колиб, однаке, він таки фльоту німцям віддав, то це забере довшого часу, щоб привчати німецьку залогу до французьких кораблів.

ЛЯВАЛЬ У КЛОПОТІ

БЕРН. — В поінформованих колах говорять, що Ляваль, діставшись до влади, сам попаде в клопоти. Бо дотепер йому було легко вести свою політику: він обіцював німцям нестворені річі. А тепер, коли йому прийдесть ті обіцянки виконувати, він натрапить сам на перешкоди. Бо біля 80 відсотків французів, хоч може не погоджувались вповні з Петеном, але його глибоко шанували і йому вірили. Ляваля не навидили і йому недовірили. Як тепер Ляваль захоче робити якісь далеко закроєні кроки, він цілком певно зо сторони широкого французького загалу зазнає бойкоту.

ІТАЛІЙЦІ НЕ ЛЮБЛЯТЬ ЦЕЇ ЗМІНИ

БЕРН. — Італійські газети прихід Ляваля до влади зустріли гнівною мовчанкою. Це справа самих французів, говорять італійські газети і значуче здержуються від дальших пояснень. Фактично італійці Ляваля все ненавиділи. Бо Ляваль, хоч всеціло хотів співпрацювати з німцями, нехтував італійцями. Про Італію він все висказувався зо зневагою. Зате маршал Петен пробував не раз вигравати італійців проти німців, і навіть не раз шукав більшого зближення з Італією. Ляваль, хоч готов все віддавати німцям, певно не захоче віддати італійцям ні пяди землі.

БРИТІЙЦІ ЗАЛИШАЮТЬ ЦИВІЛЬНИМ ЗБРОЮ

ЛОНДОН. — Бритійські випадові відділи, „командос“, які недавно зробили вдачний напад на окуповану німцями французьку пристань Сен Назер, залишили там цивільному французькому населенню зброю, якою воно тепер розправляється з німецькими окупантами. По згаданім бритійсьім нападі було вже чимало скритих нападів на німецьких вояків. Вслід за тим німці криваво розправляються з цивільним населенням. Вони дотепер розстріляли біля 500 французьких закладників.

АВСТРАЛІЯ ПРОДАЄ БОНДИ

КАНБЕРА. — Австралійський прем'єр Джан Куртін, своєю промовою започаткував продаж нових австралійських бондів. Уряд сподіється, що тих бондів він продасть на 200 мільонів доларів. Австралія витрачає по п'ять мільонів доларів денно на воєнну оборону. Вигодошуючи з тої нагоди промову, Куртін заявив, що боротьба на Далекім Сході мусить скінчитись повною поразкою японців, а не застоєм. Застій рівнавсяб для Австралії програю. Та є всі надії сподіватись, що в слушний час збірні морські і повітряні сили Британії і Америки вдарять на Японію і її поконають, говорив він. Ворог вичерпується в той час, як сили Об'єднаних Держав ростуть.

НІМЦІ СТЕРЕЖУТЬСЯ ПЕРЕД ПЕСИМІЗМОМ

БЕРН. — Дотичні німецькі власті повідомили своїх людей, щоб вони, з наближенням весняної офензиви, не писали до вояків песимістичних листів. Зокрема такі остероги дістали члени націстичної партії. Погані вісти з дому деморалізують вояків. Також німецькі власті щераз перестерегли людей перед розпусканням ріжних лаякливих воєнних чуток.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.,
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 20, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письмовий текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед
появою числа, в котрім оголошувач хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

3 Канади належить псалати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Повчитиб, Але Кого?

Які не були б недостачі в нашому громадянському життю, але треба признати, що ми назагал добре пристосовуємось до найважливішого теперішнього нашого завдання: збирати всі наші сили на допомогу воєнним зусиллям нашого краю. Саме тому занехуємо, де тільки це можливе, все те, що могло б вносити заколот у наші громадські й організаційні ряди. І тому і ми не відповідаємо часто навіть на ріжні клевети і каломії, щоб не заставляти громадянство витрачувати час і енергію на полагоджування менше важких справ. Думаємо, що вони і без того в слушному часі поясняться, хоч наразі треба декому переносити через це дуже болючі й несправедливі удари. Отже поступаємо так, як треба поступати громадянам, коли їх край у небезпеці й війні, що є війною на життя і смерть. Не кажемо, що робимо з себе тим якусь „жертву“, що виявляємо тим якийсь вищий патріотизм. Ми тільки стараємось поводитись так, як треба тепер поводитись розумному громадянину-американцеві, що дорожить своїм краєм.

Та є в Америці одна порода, що вживаючи українського імені й українських букв та української мови, постійно вчила наше громадянство не глядіти на Америку як на таку, що вартує нею дорожити, себто як на добру, поступову й ліберальну країну з добрими громадськими порядками і людяністю. Америка, казали вони нам, це капіталістичний людодід, що висисає з нас кров. Ось така большевицька пропаганда коштувала нас усіх багато „труду“, коли ми не допускали, щоб наш загал давав себе затроювати отсею отруєю. За те називали нас большевиками „американськими лояльками“. Отже називали нас так ті, що були в Америці й жили з Америки, а її не любили і були справжніми лояльками чужої держави і чужих державних інтересів та ідеологій. Всі ми добре знаємо, як то комуністична зграя виганяла з нашого громадянства „американізм“, як заціплювала большевизм. Памятаємо добре большевицьких громил, що вживали усіх способів і підступів, щоб розбивати наші народні установи, щоб нищити нашу народну пресу. А все тільки тому, що ми не хотіли покідати „американізм“ і переходити на комунізм.

Ось ті самі громилі, від часу як Гітлер зірвав з Сталіном, починають виступати в Америці вже як „тисяч-процентіві американці“ і давати українському громадянству „лекцію американізму“, користаючи з того, що війна, та що, на їх думку, тепер уже не можна чіпати большевизму, а тільки йому повинуватись. Ми певні, що ось ті „лекції“, себто ось ті нові большевицькі клевети і підбоджування будуть у своїм часі нічим іншим, а тільки тою палкою, що вдарить їх по їх власній голові. Як українське громадянство в Америці вже давніше не дало большевикам змоги вирвати з його серця „американства“, так і не дасть себе і тепер залакати тими, що не були і не є американськими громадянами, а тільки чужими слугами.

Віктор Ракоші.

Спадщина

(Гумореска. — Змалювання).

З усієї хрещеної молоді нашої батьківщини маю я може найскупішого хресного батька.

З нагоди моїх хрестин подарував він люльку з морської лінії мому батькові. (Самособою, я це тоді не курив). Як я вже міг бігати, розбив я люльку. За це батько вибив мене. Чому він не вибив мого хресного батька? Таж він був більший від мене тай він подарував люльку, яка не могла не розбитися.

Що-неділі мусів я в них обідати. (Ми жили на селі). Сили вишиснували цю нагоду на те, щоб мене гаратати. Такі то були мої неділі. А їх же добрий Бог, як говорив панотеч, створив для спокою. Щодо спокою, то я в неділю його не знавався.

Раз пішли ті хлопці на празник до сусіднього села. Лишався лише найменший. На

цьому я пімстився за всі неділі. Я вибив його, потім іще витовк його носом до каменя. (Бо той драб усе держав мене за ноги, коли я лише бився з його братами).

На це надійшла моя хресна мама, вхопила мене та висікла різкою. (Було то п'ять чи шість разом силетених вербових прутів. То люкес, я був би вдовольсв і одним).

Відтоді я вже більше не обидав у них. З того мав я таку користь, що ті хлопці били мене не лише в неділі, а також і в інші дні тижня, а саме коли лише я з ними зійшовся.

Вкінці, як мені було десять літ, дістав я від хресного батька пожиток із трьома вістрями. Тим то пожитком я зараз таки скалічив собі обі руки. (На щастя мав я лише дві). Мені ножики зараз відібрали. Того дня не дістав я теж їсти. Як видно з того всього бурі моїх діточих літ були всі в

Нові Заходи Спинення Інфляції

В адміністраційних колах Вашингтону застановляються над новими засобами, якби спинити інфляцію. Президент Рузвельт потвердив чутки, що уряд укладає новий план, на основі якого значно більше податки, обмежено зиски, як теж затіснено контролю цін на ріжні продукти, а навіть на працю. Внаслідок воєнної продукції ми маємо цінні в господарських організаціях 15 біліонів доларів більше гроша здібного купувати ріжні продукти, ніж це було в нормальних передвоєнних часах. Ті гроші треба стягнути з обігу шляхом податків. А шляхом обмеження зисків і заробітків можна буде не допустити до дальшого зросту того покупного гроша.

В нормальних часах зріст покупної сили нації можна було зрівноважити збільшенням витвором ріжних продуктів. В таких часах зріст покупної сили означає добробут для нації. Та в часі війни, коли вироб продуктів є обмежений, зріст покупної сили не означає добробуту. Навпаки, він може означати початок фінансової руїни нації. Бо зріст покупної сили в купі з обмеженням продукції ривнається інфляції. А в часі інфляції, як кожному відомо, гріш починає тратити свою внутрішню покупну силу і все починає дорожити. Серед таких обставин топитись теж вартість заробітків, грошових вкладів в банку, вартість аскураційних поліс, вартість ріжних бондів, як теж вартість обезпечених рент на безробіття і старі літа.

Гріш це химерне поняття. Якщо він не може дістати продукту за ту ціну, яку він сам собою уявляє, він достроюється до тієї ціни, що собою уявляє продукт. Про химерність гроша яскраво вказують обставини в Китаю. Журналісти недавно принесли звідомлення з Китаю, що там внаслідок війни вже наступила частинна інфляція і все подорожало кільканадцять, а навіть кількадесять разів. Люди мають по кишенях повно китайських грошей, але ті гроші мало собою уявляють.

Можна було б припускати, що ті гроші мало собою уявляють тому, бо китайський уряд їх багато надрукував. Частинно це правда. Але не зовсім правда. Бо ось американські долари як ми-це всі добре знаємо, мають добру покупну вартість. За долара в Америці можна купити не одну ціну річ, і не малу пайку

ріжних харчів. Проте в Китаю американський долар теж не має покупної вартості. А один журналіст в теперішній китайській столиці Чунгінку мусів заплатити п'ять американських доларів за підв'язку до скарпеток. Не допомогло це, що він жертвував добрі американські гроші. Йому відповіли, що ціна така велика, бо мало є продуктів. Якщо до Китаю можна було легко доставляти продукти з Америки, то ті підв'язки не були б дуже дорогі від американських. Вони мали б номінальну американську ціну, в додатку до коштів перевозу і пограничного мита. Але, що такі продукти з Америки доставляти в теперішні часи дуже важко, ціни скачуть вгору і не зарідити цьому навіть добрий американський долар. Іншими словами, американський долар тому є добрий, що за нього можна купити ріжні цінні річі. Коли тих цінних речей мало, то й сам долар нічого не допоможе.

Вартість гроша опирається на двох основних засадах: на продуктах, які в даному краю знаходяться і на числі самих грошових одиниць, які є в обігу. Коли нема продуктів, грошева одиниця нічого не вдіє. Колиж тих грошових одиниць багато, немов красавиць на балі, а продуктів відносно мало, то вартість тих „красавиць“ теж маліє; бо вони, конкуруючи між собою за даним продуктом немов за гарним женихом, автоматично обнижають свою власну вартість. А щоб „красавиць“ не нудгували й взаємно між собою за нечесливими продуктами „женихами“ не конкурували, треба і „красавиць“ післати туди, купити „женихів“, себто запрягти їх до ріжної воєнної роботи.

Ось це саме має нині на увазі уряд, який задумує 15 біліонів зайвих „красавиць“, себто 15 біліонів доларів, для яких нема відповідного покриття в продуктах, післати до воєнних завдань. Він пішле цю грошеву надлишку до воєнних завдань в той спосіб, що наложити на цілу націю вищі податки. З другого боку, щоб число тих „красавиць“ не зросло, уряд наложити гостру контролу на зиски, ціни продуктів і заробітні платні.

Робітничі організації завзято обороняються проти цього, щоб на заробітні платні робітників накладати контролю. Їхня оборона, коли вдержана в достойних границях,

принесе користь робітникам і цілій нації. Але коли вона буде занадто вперта й такі не допустити до контролю заробітних плат, то для самих робітників нанесе великі шкоди. Бо вона спричинить чимраз різкішу інфляцію, якою будуть нещадно зметені ті надзвичайні заробітки, які доставляють нині внаслідок воєнної продукції робітники, а з ними зметені інші робітничі здобутки.

Внаслідок війни вироб майже усіх речей щоденної потреби, які мають в собі якийсь метал, або якийсь інший матеріал, потрібний для воєнного промислу, є припинений. Це значить, що продуктів - „женихів“ буде чимраз менше і менше. Якщо шляхом високих заробітних плат робітники вистрикуватимуть в національну господарку чимраз більше грошових одиниць, чи як ми їх називали „красавиць“, ті „красавиці“ цілком певно стягнуть вниз свою власну вартість. Вони не зможуть купити більше продуктів, ніж тих продуктів є по крамницях і базарах.

Стягнувши свою вартість вдолуну, ті грошеві одиниці накоять робітникам ще іншою лиха: вони стягнуть вдолуну вартість і своїх „сестер“, себто вартість того гроша, який ми зложили раніше в банках, в бондах, аскураційних полісах, та в суспільній обезпеченні.

Такий буде остаточний вислід праці тих юнійних провідників, які занадто вперто будуть поборювати думку уряду контролювати заробітні платні. Завданням юнійних провідників є наглядати, щоб робітники в тих фінансових перемилах не були покриті на користь якоїсь іншої суспільної групи. Але годі тепер прямиувати до того, щоб виривати більше, ніж в нинішню пору американське національне господарство може знести. Бо тим, як було сказано, вони робітникам добра не зроблять, а тільки кінець кінців, заподіють їм велику шкоду.

ше викінчить свої образи. Одної соняшної неділі, раннім ранком, коли весь Пешт виходив на зелене, я також із Самуїлом помандрав до Нового Пешту.

Віля була на дуже гарній площі. Неприємне було, що зараз у сусідстві була фабрика сірників, а вітер усе дув від фабрики до нас. Це справді був глум, що фабрика саями була на другому кінці міста. Та навіть коли вона й тут була, то я певен, що вітер не заніс би до мене запаху саями. Бо я вже такий нещасливий.

Зрештою той вітер, що заносив сіркою, колихав листям акацій на мому подвір'ї, тому я йому простив.

Отже подвіря було тінисте, а хата невеличка.

(Кінець буде).

СТАВАЙТЕ В РЯДИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКИЙ Є НАЙБІЛЬШОЮ І НАЙСИЛЬНІШОЮ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОЮ ЗАПОМОГОВОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ.

Ляваль При Владі

Після 16 місяців відсутності від влади, Пер Ляваль, відомий пропагатор повної співпраці Франції з гітлерівською Німеччиною, вернув назад на становище віце-премієра французького уряду, як теж одержав контролу над французькою поліцією, яка досі була в руках міністра Пера Піше. Адм. Дарлян остав ще далі міністром війни, отже також і начальним командантом французької флотії.

Що означає та зміна? Оцей ненадійний поворот Ляваля в члені французького кабінету кладе бодай тимчасово, кінець тихому спорови, що був між Дарляном і Лявалем на тлі французької загранічної політики. Перебування Ляваля на становищі віце-премієра буде мати далекосяглі впливи на хід дальшої політики Франції, яка досі старалася держати середню лінію, себто балансувати між Німеччиною і Аліантами.

Від кількох місяців за кулісами французького уряду йшла вперта боротьба між Дарляном і Лявалем. В останніх днях березня, коли Петен давав приречення американському амбасадорови про зadržання французької флотії, Дарлян повів дуже активну політику, щоб не допустити Ляваля до влади. Він мав відбутися ряд тайних нарад з військовими та морськими командантами з не-окупованої Франції та Північної Африки, яким представляв небезпеку, котру спричинить поворот Ляваля до уряду. Дарлян вимагав, щоб старшини спротивились повороту Ляваля, бо його отверта та беззастережна про-німецька політика може пошкодити відносинам з Америкою. Далі він мав говорити, що німці поставили Петенови дуже гострі домагання, та що одиниці Ляваля есенуально згодяться їх виконати. Згідно з тими інформаціями, що їх мають „вільні французин“ в Америці, німці домагаються модифікації точок перемиря в тому напрямі, щоб зміцнити французьку оборону не тільки в окупованій, але також в не-окупованій Франції. Останні рейди англійських „командос“ на Францію, є в переконанні німців, лише у-вертюрою до поважніших випадів на континент. Тому хочуть забезпечитися перед тою есенуальністю. Їхня нова оборонна система вимагалаб того, що над цілою Францією були німецькі військові гавляйтери, та щоб Франція була вільністю під німецькою окупацією, подібно як Бельгія чи Сербія. Практично, німецькі військові позамінювалиб всіх французьких префектів і бурмістрів і тим робом забрали цілу адміністрацію Франції в свої руки. Щодо не-окупованої Франції та Північної Африки, то Гітлер мав зажадати, щоб ці німецькі військові, що перебувають там в „тимчасовому характері“ або „спеціальної місії“, остали настало. Всі французькі військові й морські команданти мали бути їм безоглядно підчинені.

Політичні плани Ляваля. В цій внутрішній грі французьких політиків німці виграють велику ролю, бо це під їх натиском Ляваль старається перепроводити свої політичні плани в життя. Мабуть не без підстави говорив Дарлян зібраним високим французьким військовим, що німці домагаються „чистки“ вищих старшин у французькій армії та флотії, щоб усунути про-аліантський елемент. Та Дарлян є також „коллабораціоністом“, себто угодовим настроєм до Німеччини, подібно як Ляваль, тільки з тою різницею, що він ще числиться з тим, що війну цю можуть виграти Аліанти, а Ляваль в це цілком не вірить. Теж і Дарлян мав

обіцяти Берлінові, що він сам, без гласу та публічного відгуку, переведе „чистку“, щоб тільки задоволити Гітлера.

В колах „вільних французів“ в Америці є таке переко-нання, що участь Ляваля в кабінеті Петена означатиме нову фазу в історії Франції. Можливо навіть бурхливу фазу, бо Ляваль є дуже практичним і безоглядним політиком, який не любить зупинятись по середині шляху. Він каже, що коли Петен буде дальше лаявувати з німцями, то це не принесе користі Франції, бо Гітлер може прийти з тим усім до „денного порядку“ скоріше, ніж до „ночного“ і купувати решту Франції. А це, каже Ляваль, добробіт і політично й мілітарно. (Так, якби вичи і без того не була вже добита). Ось тому мав він загрозити, що сам створить новий „нормалізаційно-угодовий“ кабінет в Парижі з такими відомими про-німецькими лідерами як Жорж Боне, Гастон Бержері, Марсель Деа, Жак Доріо, Анатоль де Монзі й т. д.

Ляваль є теж такого пере-конання, що теперішня війна може закінчитись несподівано швидко; може ще навіть в осені біжучого року. Він вірить твердо, що Росія буде цілковито розгромлена цього року й Німеччина буде непереможною на європейському континенті. Його зять, граф Рене де Шамбрєн (який є також почесним горожанином Америки, бо походить з роду відомого борця за американську свободу, Ляфаета), мав його „переконати“, що не ціла Америка є за віною, та що остаточно Злучені Держави таки не відкинуть сякого-такого компромісу з тоталітарними державами. Знова його політичний дорадник та експерт до „Північної Африки“ Сходу, Поль Водуєн, мав його переконати, що мілітарна потуга Японії є надто великою, щоб можна було її зломати в короткому часі. Ось так думають про ці справи „вільні французин“. Вони кажуть, що Ляваль є переконаний, що дорога Франції збігається з шляхами Держав Осі, що Франція повинна „рішитися“ в користь тоталітарних держав, бо вони виграють війну, а треба бути по стороні переможців, а не переможених. (На такий розрахунок, як відомо, пішла Італія в червні 1940 р. й тепер не може цього віджалувати!)

Ось такі мають бути політичні думки Ляваля відносно майбутньої французької політики. Можна припускати, що воно так дійсно є. А коли так, то треба сподіватися, що між Німеччиною та Францією наступить нова фаза „співпраці“, якої остаточний вислід буде фатальний. Дуже можливо, що французька флотія, що є далі під командою Дарляна, буде віддана до диспозиції Німеччини й Італії для їх офензивних на Середземному морі та в Північній Африці. Не є виключено, що прийде навіть до отвертої війни між Об'єднаними Державами та Францією Петена - Ляваля. Та наразі наступить певно в Вашингтоні зміна щодо американсько-французьких відносин. На це вказують уже заяви Сомнера Велеса, виконуючого обовязки секретаря стейту.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА

НА РІЖНІ ТЕМИ

„СУСПІЛЬНА СПРАВЕДЛИ-ВІСТЬ" У КЛОПОТАХ

Клопоту журналу „Сошел Джостис" з поштовою урядом будуть безсумнівно для багатьох немалою несподіванкою. Цей журнал, оснований о. Чарлсом Е. Кокліном, відомим фашистським симпатиком, від довгого часу нападав на кожну спробу поправити суспільні умовини в Америці. Він з люттю накидався на президента Рузвельта за його суспільні реформи. По втягненні Америки в війну, він говорив про американський уряд словами Гітлера й Геббельса.

Це все на людей, в яких розуміння уряд є однозначний з поліційною палкою, викликає враження, що в Америці уряду нема, що тут усякий, головний ворог уряду, може собі робити, що йому подобається. Виступ уряду проти „Сошел Джостис" пригадує цим незвичним, що й в демократичному краю є влада, може говорити мовою, яку такі люди розуміють.

СЛІПІ ВЕЛИ СЛІПІХ

Історія журналу „Сошел Джостис" певно викличе неприємні спомини в усіх тих незрячих „лідерів", що волили своїх людей, як череди, на паломництво до о. Кокліна, аби послухали проповідника, що срібним голосом переповідав по англійськи те, що срібним голосом у Німеччині говорив Геббельс.

Як звичайно в таких випадках, одні з них скажуть явно, що вони йшли за Кокліном, та признають, що вони помилялися; інші похоловають в мишачі нори й скажуть, що вони за Кокліном ніколи не йшли, як може нападути на тих, які їм могли би це пригадати.

Цікаво скільки буде таких, які скажуть, що їх вождь мав слушність та що вони готові понести удари, які падають на вождя? І чи найдуться ще далі люди, які дадуть клеймувати як комуніста, всякого, хто не погоджується з фашистськими поглядами о. Кокліна?

ПІД ПРАПОРОМ НОВОЇ КОНСТИТУЦІЇ

Арештований у Нью-Йорку фаховий різницький помічник, Герберт Шмідерх, за замишування нацистичний агент, любив плянувати для Злучених Держав нову конституцію. Запевняв у своїх лютючках, що Америка потребує нової конституції, яка перетривала би не 150 літ, але вічний час. В імені тої нової конституції він кликав читачів своїх брошурок сповнити свій „обов'язок супроти... ідола всіх нас, Адольфа Гітлера".

Ця нова конституція має спиратися на засади послушності й боевості.

В зеркалі тих засад можуть побачити себе й люди, що не читають по німецьки.

НАШО ЗДАЛИСЯ БАТЬКИ

Почувши про заборону пересилати „Сошел Джостис" поштою, о. Коклін, основник журналу, заявив, що він уступив уже давно з активного заряду журналу.

Більшість шерів у видавничій спілці журналу мають справді батько й мати о. Кокліна.

Нагадуються відомі сцени з фільмів, у котрих відомі характерні закриваються перед кулями поліції жінками і дітьми.

ГУМАНІТАРНІ

Константин Фотич, югославський посол у Вашингтоні, подав листу югославських о-

фіцирів, котрі на приказ Німеччини мають здатися добровільно в німецькі руки, бо в противний разі проти їх родин, приятелів і знайомих почнуться люті репресії. Очевидно, мається на думці офіцирів, що ведуть партизанську війну проти Німеччини.

Поданою листу, Фотич закликається до гуманітарних (людських) почувань людства для протесту проти таких заходів німецьких окупантів. Німецькі окупанти собі відікають до гуманітарних почувань партизанів, закликаючи їх до задачі зогляду на доброту їх знайомих, родин і приятелів...

У тім заклику німецький уряд подібний на того чоловіка, що вбив свою матір, а потім відкликався до суддів мати милосердя над ним, бідним сиріткою без матери.

СТРАХ ПЕРЕД ПЕРЕМОГОЮ

Промова Арчиболда Мекліша, директора „уряду фактів і чисел" у Вашингтоні, на влаштованій у Нью-Йорку обіді на медичну допомогу Росії, є прикладом того, як поет потрапляє схопити й висказати факти, на які ми всі може дивимось, але не бачимо.

Говорив він: „Ця дивна річ, що люди можуть боятися більше перемоги, ніж вони бояться поразки. А всеж таки є такі люди. Є в цьому краю люди (як є такі люди по інших краях), які волили би, щоби цей край програв війну, ніж він мав би її виграти при допомозі інших країв, котрих вони не люблять".

Він мав на увазі людей, які ненавидять Росію так, що вони не хотіли б навіть бачити американської допомоги, якщо ця перемога Америки була би одночасно перемогою Росії.

АМЕРИКАНЦІ Й УКРАЇНЦІ

Мекліш очевидно говорив про американців. Нема сумніву, що люди з такими викривленими думками є серед інших народів.

Відомий український письменник Лесь Мартович у своїм сатиричній оповіданні „Стрибожий дарунок" робить подібне спостереження про українців. Малює він фантастичну сцену приходу Стрибога на землю, щоби вмовити людям-українцям їх волю. Мовляв, він може сповнити їм кожне бажання, за винятком політичного. Стрибог був певний, що кожний буде просити в нього сповнення якогось добра для себе. Та українцям власне добро байдуже. Вони більше зацікавлені в тому, щоби була вдоволені їх злоба на інших людей. Один навіть просить, щоб Стрибог постарався, щоб Перун спалив йому хату; живе він під одною стріхою з своїм нелюбим братом: як грим запалить його стріху, згорить хата його, але й згорить хата його зненавидженого брата.

Замічаючи, що ніхто не заперечував слів Мекліша, будучи в Америці не було таких людей, які бажали би собі американської поразки, якщо з перемоги Америки мала би скористати зненавиджена ними Росія.

Не знаю, що скажуть українці про погляд на них Лесь Мартовича. Себто, що сказали би вони, якщо вони це оповідання Лесь Мартовича прочитали й мали відвагу сказати про нього свій погляд, як мали би американці відвагу сказати свій погляд про думки Мекліша, якщо з ними не годилися.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ХВИЛЯ СПОЧИНКУ.—Генерал Доглас МекАртур (ліво), герой Батаану, на розмові з Франсисом Сейсером, високим комішенером на Корехідорі (перед відіздом генерала до Австралії).

За Релігійну Свободу

Сенатор Джеймс Мід з Нью-Йорку порівнював у недавній промові перед сенатом релігійну свободу в Злучених Державах з беззастанним переслідуванням релігії в Німеччині.

Чи в часі миру, чи за війни, нарід Америки може молитися як хоче, казав Мід. Свобода релігії є гарантована Американською Конституцією.

Це є зазначено в першій частині „Бил оф Райтс". Там сказано: „Конгрес не може видавати закону про встановлення релігії, або забороняти свободі її виконання".

Це значить, що американський конгрес не може законом встановлювати державну релігію, або в якийсь спосіб забороняти виконання якоїсь релігії в Злучених Державах.

„Кожному громадянину Злучених Держав", казав сенатор Мід, „дається право молитися Богови, як він сам хоче. Це є одне з основних прав, за які ми провадимо жакливу війну. Ми, Об'єднані Держави, змагаємось за право бути вільними, говорити, писати, жити й молитися як ми хочемо".

Члени конгресу, як і кожний американець, повинні всіма засобами охоронити право кожної людини молитися Богови на свій лад.

„Принцип релігійної терпимості є записаний в законах нашої країни. Це залежить від нас, окремих осіб, прикласти кожне зусилля, аби ця релігійна терпимість надалі існувала в нашій демократичній країні."

„Релігійна терпимість по відношенні до іншої людини, чи то католик, протестант, чи жид, — є основою демократичної системи, за збереження якої ми даємо наше життя, нашу кров."

„Релігія іншої особи не є терпима, де свобода молитися не вважається правом кожного окремого громадянина, там ми знаходимо також інші додатки тоталітарного пановання. Там повністю панують терор і насильство."

„Придивімся до релігійного становища нацистичної Німеччини, нашого головного ворога з „осі". Ми знаємо, що в сьогоднішній Німеччині переслідування релігії стало признаною зброєю нацистичних провідників. Вони відкрито заявляють, що хотять замінити віру в Бога вірою в Гітлера та зробити з нацизму релігію."

„Лідером цієї нової державної, поганської церкви в наці-

стичній Німеччині є д-р Альфред Розенберг. Його ідеї найліпше пояснити його власними словами. Доля всіх християнських релігій під таким провідом, як Розенберг, була ясно намічена на партійній конгресі в Нюрнберзі ще в 1938 році.

„Розенберг тоді казав: „Я цілком певний в моїх думках, і думаю, що може так само сказати за фірера, що обидві церкви — католицька і лютеранська — у такому виді, як вони є нині, мусять пропасти з життя народу".

Основні принципи поганської релігії, яку Розенберг і Гітлер хочуть ввести як державну релігію Райху, були опубліковані в 30 точках і дійшли до Америки минулої осені.

„Згідно з цією новою Державною Церквою Райха, свята Біблія усувається з вітарів усіх церков, а святою книгою нової релігії стає Майн Кампф Гітлера. Шаля й свастика мають замінити хрест во всіх церквах. Усуваються хрещення та релігійні церемонії вінчання й похорону. Вся церковна власність має бути віддана державі".

Одною знайважніших точок плану Розенберга є та, що вимагає знищення всіх інших церков і вірувань.

В точці четвертій плану Розенберга говориться точно так:

„Інші церкви або релігійні товариства, понад усе ті, що основані згідно з інтернаціональними установами, або керуються зпоза границі. Державна Церква Райха до Німеччини не допустить."

„Це є те, проти чого ми змагаємось", казав сенатор Мід, „це є те, проти чого змагаються Об'єднані Держави". — (Фліс).

ЯК Поширюють Серед Американців Знання Про Україну?

(В тій рубриці подаватимемо імена тих осіб чи організацій, що будуть закуповувати книжки про Україну і українських людей для американських інституцій чи американських візантійних людей).

Ірвінгтон, Н. Дж. — Товариство ім. М. Грушевського, відділ 219 N. Н. Союзу, закупило примірник „Історії України" М. Грушевського, признаючи його для Г. Г. Гаскінса, підсекретаря департаменту стейту в Вашингтоні.

ПРИНЯТТЯ НА ПРАЦЮ НЕ-ГРОМАДЯН

Поверх 99% прохань про прийняття не-громадян на спеціальну військову працю узгоджено департаментами війни й флоту Злучених Держав.

Д-р Вил В. Олександр, голова Меншинових Груп Відділу Праці при Раді Військової Продукції, заявив, що працевдаючи дозволено прийняти поверх 99% з кількох тисяч робітників не-громадян, за яких вони просили, на секретну, довірочну або обмежену працю по спеціальних урядових контрактах.

В своїй заяві д-р Олександр підкреслює ті міри, що уряд взагалі приймає в боротьбі проти дискримінації при прийнятті на працю. Також звернувся на той факт, що президент ексекутивним розпорядженням заборонив дискримінацію з огляду на расу, релігію або національне походження та наказав, щоби в кожному контракті була постанова проти дискримінації.

Він сказав: „Багато з найкращих виробників зброя в країні є ненатуралізовані громадяни чужинського роду. Ці робітники складають значну частину нашого джерела працівників. Ми не можемо провадити повну продукцію, не використавши їх. Оскільки більшість тих робітників є без сумніву лояльними вони повинні дістати можливість працювати. Це є найкраще, що може зробити країна, аби вони залишилися лояльними."

„Викинути тих людей без праці на вулиці — є одним з найкращих способів творення п'ятої колоїми та саботажників", додав д-р Олександр.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Хто замовляє „Історію України" чи „Богдан - гетьман України", хай зараз подає вразно, чи це для себе, чи для товариства, чи для іншої особи, а як так, то для яких. Тільки в такому разі можемо потім подавати при оголошуванні прізвиська усіх тих, що книжки закупили. На те ми вже звертали увагу багато разів, а якщо всі до цього застосовувались, то не було б потім ніяких спростовань.

Гейтремк, Міш. — Як нам відомо, то було проголошено, що Український Демократичний Клуб в Гейтремк, Міш, закупив 13 примірників „Історії України" і 5 книжок Ю. Вернадського „Богдан - гетьман України". До цього додаємо, згідно з тим, що нам подає п. Т. Гаврилюк, що 10 примірників „Історії України" подаровано ріжним передовим особам і бібліотекам, яким теж передано і другу книжку. Для себе закупили: Гром. М. Бабій і Гром. П. Заборовський по одному примірникові „Історії України", а Гром. Т. Гаврилюк з Дітроїту купив „Історію України" і „Богдана".

НА ВОЄННУ СЛУЖБУ. Президент Рузвельт заповів, що він покличе ньюйорського стейтського губернатора Лімена на високе воєнне становище.

НЕ БУЛО САБОТАЖУ НА „НОРМАНДІ"

ВАШИНГТОН. — Слідчий комітет палати послів, що робив докождження в справі пожежу на французькому люксовому кораблі „Нормандія", оголосив звіт, в якому стверджує, що вогонь повстав на кораблі внаслідок недбалості, а не саботажу. Однак,

тому що на кораблі не було відповідного догляду, злочинні елементи могли би легко вчинити саботаж. Комітет скритикував гостро відповідні влади за брак догляду над таким коштовним кораблем, яким була „Нормандія".

З 3,000,000 прокажених на світі 12,000 живе на Філіппінських островах.

УВАГА! УВАГА!
КОНЕКТИКОТ, МАСАЧУСЕТС, РОД АЙЛЕНД І ОКОЛИЦІ!
 Заходом Української Молодечої Стейтної Організації відбудеться
КОНЦЕРТ В ЧЕСТЬ Т. ШЕВЧЕНКА
 В НЕДІЛЮ, 19. КВІТНЯ (APRIL 19, 1942)
 в HARTFORD PUBLIC HIGH SCHOOL AUDITORIUM, BROAD ST., HARTFORD, CONN.
 В годині 3:30 пополудні.
 Вступ для стар. 55 і 85 п. (резер. крісла), для студентів 40 п.
 Програму концерту виконуватимуть в цілості Український Молодечий Хор з Нью-Йорку й Нью-Джерсі, один з найкращих молодечих українських хорів, під управою Степана Марусевича. Приходять всі громадяни, щоб послухати слів Шевченка та добрих пісень, у виконанні цього хору. Крім того в програмі є соля, драматичні рецитали та 6-членний симфонічний ансамбль. Головним промовцем буде проф. Кларенс А. Маннінг з Колумбійського Університету.
 Громадяни! Не рідко в нашій околиці ми маємо нагоду почути так гарно й добре вишколеного хору. Тому приходьте громадяни на цей концерт та принодіть своїх знайомих! Дохід призначений на шкільні стипендії Української Молодечої Організації. Піддержіть ці заходи нашої молоді та її працю в ділянці культури! В той спосіб ми закріпимо американський спосіб життя та поширимо українську культуру! Не поминайте концерту! Приходьте всі громадяни й численно!

НЮАРК І ОКОЛИЦІ!
УКРАЇНСЬКА ЦЕНТРАЛЯ УСТОЮЄ
ПЕРШІЙ ВЕСНЯНИЙ БАЛЬ
 В СУБОТУ, 18. КВІТНЯ (APRIL 18, 1942)
 В СВОЙОЇ САЛІ, 180 WILLIAM STREET, NEWARK, N. J.
 Початок у 8. год. вечір.
 Оркестра В. Романишина.
 Запрошуємо всіх до участі.
 Комітет.

НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ!
УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ГРОМАДА
 675-681 SO. 19th ST., NEWARK, N. J.
СПІЛЬНЕ СВЯЧЕНЕ
 І ЗАБАВУ З ТАНЦЯМИ
 В НЕДІЛЮ, 19. КВІТНЯ (APRIL 19, 1942)
 В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛІ, 675 SO. 19th ST.
 Початок спільного свяченого в 5. год. пополудні
 танцю в 8. вечером. — Вступ вільний.
 Є запрошені також і чужі гості, які будуть говорити на ітересні теми.
 „Спільне свячене" — це є річне громадське свято, яке ціла громада як одна родина спільно обходять. Тому всіх місцевих і доколичних громадян цим повідомляється і шире запрошується.
 Комітет.

BRIDGEPORT, CONN.
 ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО ВІДДІЛУ НА ПОМІЧ АМЕРИКАНСЬКОМУ ЧЕРВОНОМУ ХРЕСТОВІ відіграє представлення
ЖИДІВКА ВИХРЕСТКА
 В НЕДІЛЮ, 19. КВІТНЯ (APRIL 19, 1942)
 В ГОДИНІ 7. у "SOKOL HALL," HALLET ST., BRIDGEPORT, CONN.
 Дохід призначений для Американського Червоного Хреста.
 Проситься місцевих українців і позамісцевих взяти численну участь.
 Комітет.

УВАГА! УВАГА!
ПРОВІДЕНС, КРОМПТОН, ПОВТАКЕТ, СЕНТРАЛ ФАЛС, Р. АЙ., І БРОКТОН ТА ТОВНТОН, МАССІ
УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ГРОМАДА В ПРОВІДЕНСІ
СПІЛЬНЕ СВЯЧЕНЕ
 В НЕДІЛЮ, 19. КВІТНЯ (APRIL 19, 1942)
 В САЛІ SANILL HALL, 881 EDDY ST.,
 Початок у годині 1. пополудні
 На цей спільний обід й забаву запрошується всіх українців з околиці до численної участі.
 Комітет.

ПАРОХІЯНИ УКР.-КАТ. ЦЕРКВИ СВ. НИКОЛАЯ В ПАСЕЙКУ
 відіграють
„ЛЕМКІВСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ"
 в 5 відіслонях
 В НЕДІЛЮ, 19. КВІТНЯ (APRIL 19, 1942)
 Точно в год. 3:00. Вступ 55¢. Оркестра п. Й. Снігура.
 Дохід призначений на відновлення церкви. — Заряд.

УВАГА! НЮ-ЙОРК І ОКОЛИЦІ! УВАГА!
ТОВАРИСТВО „МОГИЛЬНИЦЯ",
 відділ 79 У. Р. Союзу
ВЕЛИКИЙ БАЛЬ
 В СУБОТУ, 18. КВІТНЯ (APRIL 18, 1942)
 в VOLKS LYCEUM HALL,
 218-220 EAST 2nd STREET, NEW YORK CITY.
 Початок балу в годині 7:30 вечером.
 Музика І. Снігура. — Вступ (включаючи текс) 50 п.
 Товариство запрошує всіх приятелів й знайомих на цей баль.
 Комітет.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЬО ЙОРК, Н. Й.

Закінчення театрального сезону.

На закінчення театрального сезону Укр. Драм. Гурток „Промінь” ставить одну з найкращих шук Ів. Тобілевича. Буде це трама „Сербин” в 5. діях, дня 18. квітня 6. р. в год. 8. веч. на просторій сцені чеського Нар. Дому, 321 Іст 73. вулиця в Нью Йорку. Вистава буде заходом Т-ва „Промінь”.

Драма „Сербин” мало ставлена на наших сценах, а особливо в Америці. Її вона глибоко психологічна, повна пружних моментів, переплітає веселим дотепом, сольовими й гуртовими співами. Розкриває перед глядачем цікаві картини давно минулих козацьких часів, а характерні й типові ролі обджені найкращими силами Укр. Драм. Гуртка „Промінь”, що гуртується при укр. прав. парохії на 14. ул. в Нью Йорку. Режисер арт. Ів. Кучмак. Усе це є запорукою, що побачимо дійсно гарну мистецьку річ.

Тема драми „Сербин” є незвичайно цікава. Сербин, син молдавського господаря, в якого на цілі гімста за гроші, пристав до запорожців, щоб здобути свій утрачений батьківський престол в Молдавії. Закохав у собі засватану за Данила Яліну (сестра полковника Софрона), щоб в той спосіб захватити велику добра Софрона, а жениха Яліни Данила в підступний спосіб пробиває ножем присудженик Сербина, Кузьма-татарин. Зрадливий план Сербина успішно домагає до кінця, бо навіть закохана до безміра Яліна послухно виконує бажання Сербина, подаючи приготувану їм отруту братови, коли той вертає з походу. Чи вдався зрадливий план Сербина і на чому кінчається наша драма? Побачите в день вистави. А кінчається зовсім несподівано і цікаво.

Обсада роль є така: Сербин: п. Е. Жуковський, Кузьма-татарин: Ів. Грицишин, Софрон: п. Петраш, Мартин: п. М. Перчинин, Максим: п. Гельнер, Яліна: п-на О. Кухар, Марта: п-на В. Задорська, Настя: п-ні М. Гордєвська, Оксана: п-на З. Семань, Карло: п. Кінаш, Дід: п. Кукура.

Крім того в виставі бере участь великий гурт козаків і дітяк зі спеціально підібраними піснями, які підготував п. Голутяк, як рівнож розкішно-багаті козацькі і народні строї, виготовлені в одинокій українській робітні костюмів п. Бражника, надають цілій штуці незабутню картину.

Докладається всіх старань, щоб драма „Сербин”, яка ще ніколи не була ставлена в Нью Йорку, випала з кожного боку можливо найкраще для повного задоволення нашого громадянства.

І. К.

ДІТРОИТ, МІШ.

До жінок з західної сторони міста.

Заходом зорганізованого жіноцтва буде влаштоване підприємство, щоб прийти з допомогою Народним Домови, щоб можна було докінчити ту народно твердиню в такий спосіб, як це є нам по душі. Підприємство відбудеться в Народнім Домі при Мартин вулиці в неділю, 19. квітня в годині третій пополудні. Між іншим будуть висвітлюватись фільми, аж три, між ними і з Пятої Конвенції Союзу України. Вступ 35 центів. Як знаємо все свідоме жіноцтво є при Народнім Домі: Відділи Союзу України вложили в будову сотні доларів. Занялись збіркою на начиння, що коштувало \$500. Купили крісла. Постарались про огорожу. Все те коштувало багато гроша, а жінки постарались, щоб усе було заплачене готівкою. Тепер іде кампанія за викінчення дому. І тут жінки на переді, бо влаштовують на ту ціль підприємство. Думаємо, що загал радо попре його, бо це

ОБОРОНЦІ БАТААНУ. Через три місяці ці три вояки керували обороною Батаану перед японцями. Від лівої руки до правої: генерал Максон Лов, полковник Браун і капітан Салі.

добре діло. Так є і буде, що гроші минуться і нас не стане. Але остане цей дім, збудований мольною працею українського робітництва. Буде пишати український напис, а діти пошанують добру працю і будуть її продовжувати. У теперішню хвилину ми не можемо багато допомогти тій нещасній Україні, з якої походимо, хоч знаємо, що там нарід дуже терпить. Та як наші демократичні держави переможуть, то тоді ми з наших Народних Домів знову почнемо збирати на допомогу нещасним жертвам окупантів. Америка нам того не заборонить, а ще буде нас заохочувати таке робити, бо це вільний і благородний край. Америка споглядає на нас з гордістю, коли бачитиме, що ми даємо про культуру, що будемо доми для поширення культури і товариського життя. Тож допоможімо викінчити наш Народний Дім, а як попрацюємо, то під осінь усе буде викінчене.

Марія Ясінька,
Дітройт, Міш.

РЕОРГАНІЗАЦІЯ КОМАНДИ АРМІЇ

Недавно переведено реорганізацію головної команди армії для більшої боездатності збройних сил Злучених Держав. Цьому придають велике значення, як до підготовки загального наступу.

Реорганізація була переведена після промови президента Рузвельта через радіо, в якій він заповідав „нести війну ворогові на далекі землі і далекі води”. Його слова викликали велике признание в пресі і в урядових колах. Типову заяву з того приводу зробив „Нью Йорк Таймс”:

„Щоб виграти війну, треба вирвати ініціативу з рук ворога, замість оборони треба перейти в проти-наступ”.

Фахівці признають, що американська армія буде багато більш боездатною з встановленням трьох нових команд: для повітряних сил, сухоход-

них та постачання армії, замість розділу на групи, як було раніше.

Генерал Генрі Г. Ариолда призначено командуючим повітряними частинами, ген. Леслі Дж. МекНірай — командуючим сухоходними частинами та ген. Бретон Дж. Сомервіла — начальником постачання.

Кожний з них є відповідальним перед начальником штабу, генералом Дж. С. Маршалом, який має слідувати за відповідними планами загального наступу на ворога. Цю думку поділяє і секретар війни Стимсон. Він налягає на все, аби збільшити боездатність збройних частин з єдиною метою — виграти війну!

Нові головно-командуючі у своїх ділянках мають фактично необмежену владу. Було дано більшу владу тим, що прийшли до переконання, що в сучасній модерній війні паючому роллю грають повітряні частини.

Всі повітряно-плавні сили є тепер під командою генерала Ариолда. Він перебрав функції і владу, що раніше мали начальники: головної кватири повітряних частин, боевої команди та військових повітряних корпусів.

Ген. МекНірай, командуючий сухоходними частинами, перебирає обов'язки, що до того виконувались начальниками: піхоти, кавалерії та польової й берегової артилерії.

Генерал Сомервіла має завданням — постачаючи повітряні і сухоходні частини засобами й знаряддям.

Всі три нові головно-командуючі закінчили Военну Академію у Вест Пойнті, брали участь у Першій Світовій Війні та працювали разом багато років.

Основою змін є централізація команди. Вона основана на дослідках чужих команд — російської, німецької та японської — і на спостереженнях ріжних світових боевих кампаній.

Таким святом уважають хліб араби в Марокко, що ніколи не ріжуть його ножем.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ВУНСОКЕТ, Р. АЙ. — Квартальні збори Тов. Запорозька Січ, від. 206, відбудуться в неділю, 19. квітня, в церковній галі, 74 Герріс Еве, в годині 1. по обіді точно. Проситись всіх членів прибути на ці збори; будуть важні справи до погодження. Також будуть звіти з доповідства за перший квартал. Члени, що догують до каси, повинні старатися збирати свій довг. Напомянати члени, щоб платили свої вкладки до Товариства і до У. Н. Союзу точно по зборі кожного місяця. За уря: О. Косюк, предс.; І. Кольський, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Звичайний збір Тов. Запорозька Січ, від. 342, відбудеться в неділю, 19. квітня, в 2. годині пополудні, в церковній галі. Проситись всіх членів прибути на цей збір. — І. Савчук, предс.; К. Мінко, кас.; І. Маркович, секр.

ОЛИФАНТ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Кірила й Методія, від. 86, відбудуться в неділю, 19. квітня, в 7. годині по Св. Божій, де завжди. Проситись всіх членів прибути на збори. — Секр.

WILKES-BARRE, MS. — The St. John Baptist Society, Branch 223, will hold a special meeting on Sunday, April 19, 1942, at St. Peter & Paul Ukrainian Church Hall, after High Mass. The Pres. Mr. John Baran urged that all members attend this special meeting. If any member does not attend this meeting, he will be fined according to the constitution of the Lodge. This meeting is being held to accept the officers' resignation. — John Hreuscecin, Rec. Secty.

ГАМТРАМ, МІШ. — Квартальні збори Тов. Згода, від. 20, відбудуться в неділю, 19. квітня, в Укр. Хаті, 2240 Грейвінг Стр., в годині 1:30 пополудні. Просимо всіх членів прибути і вислухати звіту фінансового. Приведіть своїх знайомих і випишіть їх до У. Н. Союзу. Контр. комісія теж дасть звіт за три місяці. — Іван Підперигора.

РАРІТАН, Н. ДЖ. — Місячні збори Бр. св. Арх. Михаїла, від. 332, відбудуться в неділю, 19. квітня, в годині 3. пополудні, на 10 Колфайс Стр. Проситись всіх членів, місцевих і позамісцевих, прибути на збори, бо є важні справи до погодження. Відділ закупки бона за \$200; жертвував на Червоний Хрест \$15, на „Реско Савод” \$10, та рішав купити Історію України для Сомервіла Лайббері. — А. Княп, предс.; П. Венгрин, кас.; П. Причка, секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. — Збори Бр. св. Димитрія, від. 288, відбудуться в неділю, 19. квітня, в годині 2. пополудні. Уряд просить, щоб члени, котрі мають бонди, щоб згодоюся до нас. Проситись члени, щоб вийшли на збори, бо є важні справи до погодження. — За уря: Юрій Загвозький, предс.; Дмитро Мухастий, кас.; Андрій Данилюк, секр.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

В неділю, 28. березня 1942. року, помер в Картерет, Н. Дж., по довгій недужі довголітній член Тов. Запорозька Січ, від. 342. У. Н. Союзу.

ІЛІЯ ПОЛЕГОНЬКИЙ. Походив з села Войківка, повіт Добромисль, Галичина. Вступив до У. Н. Союзу в 1917. році. Покинув був працювати і ширити та спонсир організації обов'язки до останньої хвилини.

Полішив жену Марію, доньку Катерину, Марію й Гелену, синів: Йосифа й Іллію та сестру Анну.

Похорон відбудеться в місто, 31. березня, в годині 9. рано, з дому жалоби, 75 Grant Ave., до церкви св. Влди. Димитрія в Картерет, Н. Дж. відат на вічний супочник на цвинтар Кловей Лф. Меморіал Парк у Вудбриджі, Н. Дж. У похороні взяли участь Тов. Запорозька Січ й родина з Carteret, Newark, Plainfield, Bayonne й Allentown, Pa.

Нехай землі Вашингтона буде Йому мером!

Іван І. Маркович, секр.

ВІСНОВІ АМЕРИКАНСЬКОЇ АРМІЇ

українського походження, як і всіх людей доброї волі, запрошує на

СПІЛЬНЕ СВЯЧЕНЕ

в неділю, 19. квітня, в годині 1. пополудні

Комітет Церкви Св. Троїти, 1745 Washington Ave., Bronx, N. Y.

УВАГА!

БОФАЛО, Н. Й., І ОКОЛИЦІ ЗАХОДОМ ВІДДІЛУ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ УКРАЇНИ в Бофало, Н. Й.

відбудеться

ВЕЛИКЕ ВІЧЕ

В НЕДІЛЮ, 19. КВІТНЯ 1942.

рвно в годині 3. пополудні

В САЛІ УКРАЇНСЬКОГО ДОМУ, 29 Cleome St., Buffalo, N. Y.

На лічу буде промовляти проф. Н. Григорів на тему „ВІЙНА, АМЕРИКА І УКРАЇНИ”.

Шановні Громадяни! Приходьте всі послухати, що українцям в Америці треба в сей час робити, щоб розвинути японця та Гітлера, вигнати німця з України і відновити по всьому світу, а в тім числі й на Україні, демократію та державну самоуправу свободних народів.

Вісний Комітет.

МЕБЛІ — ДОМАШНЯ ОБСТАНОВА НА ПРОДАЖ.

New Mahogany Twin Size Bed, Spring. Also used Mahogany Dresser, Dressing Table. Call Saturday only. Apt. 5 E, 40 GIFFORD AVE., JERSEY CITY.

ДОМ НА ПРОДАЖ

В АСТОРІ, Л. АЙ. маю до продажу 6-факційний новий мурований дім, всі модерні урешення, чисті околиці, близько субвею. По інформації до:

MICHAEL GALLAN

Real Estate & General Insurance

31-13 — 30th Ave., Astoria, L. I.

RAVENWOOD 8-8120.

ВАСИЛЬ ПРИШЛЯК

ВИРІБНИК І ПРОДАВЕЦЬ

М. Е. Б. Л. В.

“GRANT CIRCLE”

UPHOLSTERY CO., Inc.

2469 WEBSTER AVENUE

Near 188th St.

B-R-O-N-X, N. Y.

Має на складі РІЗНІ МЕБЛІ доброї якості, по дешевій ціні.

Telephone: FORDham 5-4666.

Даром пробна

МІЛЕРТОН LAXATIVE

Тепер є небувала нагода для всіх, що терплять на неможливість шлуника й анпробували коштовні ліки й зела, а не найшли полегші.

Тим усім поручаємо спробувати даром Зела Милертона, котрих не запарюється ні варитися, а споживається в натуральній формі. По якийт пробіти переконаєтеся, як skutочно діляють в неможливаності, як квари, шлуника, газу, пестравності, запір, браку апетиту, біля голови й інші неможливаності, котрі походять зо злого травлення. Щоби переконатися, пишіть по пробку.

Спеціальна Оферта

по знижених цінах.

1 | \$1.00 за 1 коробку Милертону

1 | \$1.50 за 2 коробки Милертону

1 | \$2.00 за 3 коробки Милертону

Питайте за зіллями Милертона у вашій сусідній аптеці, а як там його не мають, то пишіть до:

J. S. MILLER, Inc., Dept. U.,

P. O. BOX 628, NEWARK, N. J.

Single package not sent C. O. D.

Small postage stamps acceptable.

Ці ціни важні лише при замовленні просто з годового офісу.

НАЙДУТЬ ЗАНЯТТЯ

ПОТРІБНО САМОТНОГО ЧОЛОВІКА середнього віку для роботи на „контри”. Постійна праця, добрий дім і добра платня. Пишіть на адресу:

STANLEY LAPINSKY,

Barlow Farm, Sherman, Conn.

ЦІЛИЙ ПОХОРОН з ценою прегар-трудою, двома автом, караулом, бальсмуванням, вкляванням Похоронного Дому і т. д.

\$295.00

Все, чого треба, з виїзком однієї й належностей за церкву на виправу й цвинтар.

S. KANAI KAIN

433 State St., Perth Amboy, N. J.

Phone: Perth Amboy 4-4646

МІРОН ЛИТВИН І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга ципра і чесна

Main Office:

383 MORRIS AVENUE,

cor. Springfield Ave.

NEWARK, N. J.

Phone: ESsex 3-5347

Branch Office (Plain):

969 SOUTH BROAD STREET,

TRENTON, N. J.

Phone: Trenton 8588

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Зародує — померлих — по — ціні — за — ним — як — \$150.

ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ

ПОГРЕБНИК

НА ФІЛІДЕЛФІО

І ОКОЛИЦІ

МІХАЙЛО НАСЕВИЧ

cor. FRANKLIN & BROWN STS.,

PHILADELPHIA, PA.

Tel. Market 1320.

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І ВНОЧІ

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ

В БРОНКСІ, БРОУКЛІНІ, НЬО

YORK І ОКОЛИЦІ

129 EAST 7th STREET,

NEW YORK, N. Y.

Tel.: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:

707 PROSPECT AVENUE,

(cor. E. 155 ST.), BRONX, N. Y.

Tel.: MEIrose 5-6577

ТАРЗАН, ч. 546. Галері невільники.

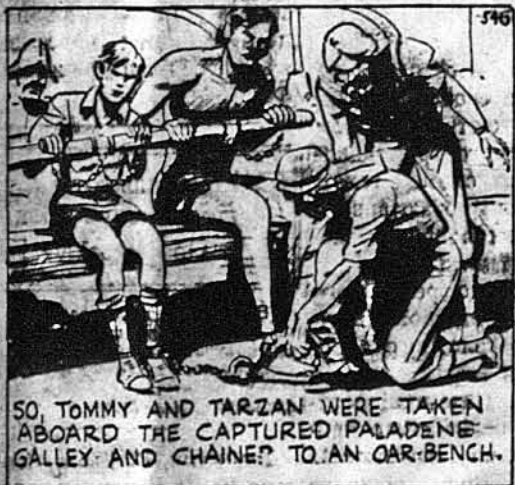
TARZAN KNEW IT WAS USELESS TO RESIST WHEN VILYENO ORDERED HIM AND TOMMY SEIZED.

Тарзан знав, що це було марне намагання ставити чинний опір, коли Вилієно приказав схопити його та Тома.

STRANGELY, THE FIRST TO LAY HANDS ON TARZAN WAS ALI, WHOM HE HAD CONSIDERED HIS FRIEND.

На велике здивування, першим, що вхопив за його руки, був Алі, якого Тарзан уважав своїм приятелем.

SO, TOMMY AND TARZAN WERE TAKEN ABOARD THE CAPTURED PALADINE GALLEY AND CHAINED TO AN OAR-BENCH.

І пірати повели Тарзана й Тома на забораний корабель палатинців, де їх було приковано до весел.

"AND HERE YOU'LL REMAIN," SNARLED THE "SLAVE-MASTER," UNTIL DEATH BRINGS RELIEF FROM YOUR TORTURES!"

„Тут ви останете аж поки смерть не принесе кінець вашим тортурам”, заговорив злісно поганяч невільників.